

Від редакції

Оновлення міст – неминуче. Невпинний процес змін і трансформацій дуже по-різному впливає на обличчя міст. Чи завжди нове краще за старе? Чи завжди оновлення – це прогрес? Питання ці непрості, й саме їм присвячено більшу частину цього випуску.

Авторки Анастасія Боженко та Олександра Сухоєєва аналізують, як саме трансформується Соцмісто, один із знакових (без перебільшення) районів Харкова: що можна зробити, що відбувається зі спадщиною не таких уже й далеких від нас років, як (не) змінюється дискурс ставлення до радянського спадку.

Роман Любавський розглядає мурали Харкова – популярний нині спосіб створення та донесення тих чи тих меседжів. Які ідеї просувають ці настінні малюнки міста? Наскільки вони співвідносяться з наявними

ідентичностями? І чи доречні вони взагалі? Ці питання актуальні не лише для Харкова.

Теми оприявлення/функціонування пам'яті в міському просторі стосуються статті Аліни Години, Світлани Довгань та Алли Петренко-Лисак. У тексті Аліни Години проаналізовано зміни сприйняття радянських місць пам'яті в Чернігові, які відбулись за роки незалежності. Статті Алли Петренко-Лисак та Світлани Довгань висвітлюють локальні київські контексти – відповідно простори пам'яті у спальних районах загалом і на Чоколівці зокрема. Ці розвідки свідчать, що не обов'язково обирати як об'єкт для memory studies центральні частини міст. Звичайнісінькі квартали «хрущівок» не менш цікаві, аніж умовні центральні проспекти.

Дещо вибивається із просторово-пам'яттєвого фрейму, але не із пам'яттєвого загалом,

стаття Олексія Болдирєва про київські адреси репресованого українського фізіолога Володимира Правдича-Немінського.

Продовжує тему пам'яті та фіксування її у просторі дослідження Михайла Тягло, присвячене картографуванню геноциду ромів в Україні та стану меморіалізації цих трагічних подій.

Завершує рубрику «Місто й оновлення» текст Ігоря Нетудихаткіна – про оновлення у прямому значенні, себто про ідеологію та процес реставрації Андріївської церкви у Києві (до речі, запрошуємо відвідати).

У рубриці «Повідомлення» Андрій Бойко-Гагарін відкриває для нас захопливу історію фальшивомонетництва та роль Бердичева як одного з центрів збуту несправжніх грошей, а Іван Савчук вкотре порушує питання про роль і значення міст у структурі та процесі адміністративного управління територіями.

Завершує 12 випуск «МІКС» блок рецензій. Потужний огляд Вікторії Константінової та Ігоря Лимана серії досліджень «Black Sea History Working Papers», напевно, змусить не одного читача шукати ці справді вартісні книжки в бібліотеках.

Володимир Гула зробив для журналу два огляди: про книжку «Синагоги Катеринослава» О. Лошак і В. Старостіна і про збірку матеріалів конференції «Ab urbe condita: Урбаністичний простір Південної України в останній третині XVIII – першій половині XX ст.».

Огляди від титулованих учених – рідкісне явище, і тим цінніша для нас рецензія від Ірини Матяш на дослідження Валерія Томазова, присвячене історіям греків-хіосців на півдні України.

Зауважимо, що низка авторів цього номера – не історики за фахом. Соціологиня Алла Петренко-Лисак, нейрофізіолог Олексій Болдирєв і географ Іван Савчук втілюють у життя сподівання на справжню міждисциплінарність Urban Studies.

Ми вдячні Фонду ім. Гайнріха Бьоля, Бюро Київ – Україна за підтримку, надану під час підготовки номера до виходу (а саме рубрики «Місто й оновлення»). Редакція також висловлює вдячність анонімним рецензентам і рецензенткам, членам і членкиням редколегії.